

מייכאל חוני והפּהמ"ז:

"נגדל בשר אחר!"

אם כי התנ"ך מתיחס לחזיר ככלל טרי פה אחרת, הפך בהיסטוריה לשיקוף הדשוב ביותר. היוונים, שהעלו את החזיר כקרבת, הפכוהו לסמל הדיכוי הלאומי. מרד החש"מ מונאים החל בגלל החזיר. בימי מלחמת הורקונס באריסטובולוס העלו מטילי המצור, בוקר וערב, כבש על חומת העיר, כדי לאפשר לנצורים לקיים את הפול"חון בבית המקדש. יוני אחד יעץ להעלות חזיר במקום הכבש, כדי לחתור תחת המוראל של החיילים היהודים. כשהגיע החזיר לחצי הגובה נעץ צפורניו בחומה. אמר ה"תלמוד: הארץ נודעצה ארבע מאות פרסה על ארבע מאות פרסה. פלביוס מספר שיוני אלכסנדריה נהגו ל"הרגיז את היהודים באהום בכנף בגדם ב"צורת חזיר.

הדבר הפך לסמלי. כל ילד שנולד בחוץ לארץ זוכר זאת ורוחש לחזיר שנאה אינ"טטינקטיבית.

מישהו שאל את השר משה שפירא: "היום תאסרו בשר חזיר, מחר דבר אחר, איפה ה"גבול?" אמר שפירא: "החזיר הוא ה"גבול".

נוסף להצעות הקיימות, הצענו:

- הסרת הפיקוח הוטרינרי, דבר אשר יפחיד את הציבור, יגרם להפחתת הקניה.
- יבוא ללא תשלום של בשר בקר, אם כי אני מתנגד עקרונית לייבוא ללא תשלום בכל צורה שהיא, כי יוקר המצרכים יגרם להפליה חמורה בין עשיר לעני, הרי כדי למנוע אכילת חזיר, אני מוכן גם לזה.
- גידול אוזים ועגלים והסרת כל פיר קוח מגידולם ומכירתם. כיום מגדלים עג"ל לים 21 יום ושוחטים אותם כשמשקלם 30-25 קילו, אפשר לגדלם זמן ארוך יותר. המזון, כמעט ואינו עולה ביוקר. הפיקוח גורם לכך שלא כדאי הגידול, על כן יש להסיר את הפיקוח.

אסתר רזאל-נאור וחרות:

"אי' צורך בויכוחים"

לא הייתי רוצה שתובא בפני הכנסת הצעת חוקי. קיימת סכנה שההצעה לא תוד"כה ברוב קולות, תיתן למעשה אישור רש"מי לגידול חזיר. איני בטוחה אם אני עצמי הייתי מצביעה בעד חוק כזה. רבים מן החכמים שהצהירו שהם יצביעו בעד החוק, ספק גדול אם יעמדו בלחץ הכריזם לסיעה ובחריהם.

הויכוח על הצעת החוק עלול בקלות ליהפך לויכוח עקרוני על כפייה דתית, תתעורר סערה בלתי עניינית ובלתי רצויה.

הבעיה בשבילי אינה דתית כי אם, בעיקר, לאומית. יהודים מסרו נפשם על דבר זה בכל הדורות.

החזיר מגעיל, קשה להתגבר על גועל זה. שהוא תורשה של דורות רבים. יש סיגים מסוימים שצריך לשמור עליהם. ה"ס"רת הסיגים תהפוך להתדרדרות מוסרית ותרכובת.

יש דברים העומדים מעל לקיבה, קיימים ערכים גדולים יותר שעבורם צריך לוותר על הנאות המריות זעירות. אני תומכת בנקיטת אמצעים אדמיניסטרטיביים על ידי הממשלה. צעדים כאלה ימנעו ויכוח בכנסת ובציבור, ימנעו דיונים כספ"עוה, וכל ח"כ יוכל להתחזק בודעתו האישית.

תנועת החרות גם היא התנגדה לעריכת ויכוחים ממושכים, ובין שורותיה רבים היו החברים הדתיים.

מיסודה של תנועת החרות, קיימת אפילו תנועת נוער דתית מיוחדת, נפרדת מביחור: "ברית חשמונאים".

ח"כ רזאל נאור, רצתה לבוא אל בוחריה הדתיים, לספר להם כי הצליחה למנוע גידול חזירים ומכירתם, ויחד עם זה לא להכנס בוויכוח עקרוני של כפייה דתית.

בויכוח עקרוני כזה, היתה עמדתה של ח"כ רזאל נאור עלולה להיות שונה מעמ"דתה הקונקרטית בשאלת בשר החזיר.

ישראל ישעיהו ומפא"י:

"המצפון הלאומי אוסר"

אין אנו דורשים שהממשלה תמנע הבאת בשר חזיר מחוץ לארץ, או תאסור את אכילתו. תו, דרישתנו: מניעת גידול בשר החזיר. הצטרפתי לחוג חברי הכנסת לא מטעמים דתיים בלבד, אם כי אני רואה עצמי כ"איש דתי. לדעתי, החשיבות בדבר, בעיקר מטעמים לאומיים. החזיר הפך בהיסטוריה הישראלית לסמל עצמאותנו הלאומית. בני"נו ילמדו בבתי הספר שיהודים נהרגו על קידוש השם כשסרבו לאכול חזיר בעוד שכ"יום כשרו עלול ליהפך למאכל לאומי.

ח"כ ישראל ישעיהו, מיצג את בוחריה של מפא"י מבני עדת התימנים, שהם ברור"בם הניכר מסורת דתית ארוכת שנים. גם שכניהם בגולת תימן, בני ה"ת המוסלמית, לא אכלו בשר חזיר. התימנים, שלא ראו מימיהם חזירים, שמעו עליהם תמיד כסמל הטומאה, בודאי לא יוכלו להשתחרר מדעותיהם העמוקות בנודה זו.

יחד עם זה, כהבר"סיעת הרוב, רצה למ"נוע ויכוח על כפייה דתית, לכן תמך בעיקר באסירת גידול החזיר בארץ, ולא מניעת מכר"רתו. זו היתה פשרה עם רבים מתבררי ובו"ח רי מפא"י, העלולים לקבל בשלילה צעד ה"מונע מהם הנאה משיפורמה במצב התזונה הלקוי, בייחוד של אלה מהם שמצבם לא איפשר להם להנות ממוננות במחירי השוק השחור.

בין שורות מפא"י נשמעו כבר מזמן טרונ"יות על עמדתה של מפא"י בענייני דת, ופש"רנותה המופרות, לדעת רבים, עם החוגים הדתיים.

אנשי המפלגה, הרחוקים מדת ומסורת, טענו כי מפא"י לצרכים מדיניים, הודושים להיוק קירות הקואליציה, ויתרה ויתורים מרחיקי לכת מדי למפלגות הדתיות. בעיני בשר החזיר, היה יכול להפוך לחבית שעליו יתפוצץ הויכוח המתנהל בחוגי המפ"י, גנה, בחדר"י חרורים.

בנימין איניץ ובאג"י:

"הפלייה אנטי-דתית"

חלק גדול מהאוכלוסיה מתנגד מטעמי מצ"סון ובריאות לאכילת בשר חזיר. מכירת בשר חזיר באופן חפשי מפלה לרעה את החוגים הדתיים. חלה ירידה במספר הסוע"דים במסעדות הכשרות, כי אין להן מה ל"הציע, ואילו מגדלי החזירים מתעשרים עו"שר רב.

יצור נקניק-חזיר דורש חום גבוה מאד, שאין אפשרות לקיימו, לכן נאסר הייצור ב"מרבית מדינות ארצות הברית.

יומתי פעולה בין-מפלגתית של מרבית חברי הכנסת לאיסור גידול חזירים. לדעתי, 100 מבין 120 הח"כים אינם אוכלים בשר חזיר, בין מטעמי דת, מטעמי מסורת, או טעמים אחרים.

הגוף הבין-מפלגתי שהוקם זכה לאהדתו של נשיא המדינה, ושרי הממשלה. דרישו"תינו הן:

- איסור מכירת פסולת, למגדלי חזיר רב, ממטבחים של מוסדות רשמיים. מכ"רת הפסולת למגדלי אוזים וברחזים.
- לקבל את הצעת אגודת הקצבים ב"תלאביב, להכניס ביבוא ללא תשלום 3000 ראשי בקר. קילו בשר בלי עצמות, לפי הצעתם, יעלה 2.750 ל"י.
- שלילת רשיונות האסליונים באזורים היהודים המוכרים בשר חזיר.
- נבחרה ועדת שרים לבדיקת המצב. הועדה החליטה, לפי שעה, לעשות לצמצום הג"י דול, דבר זה אינו מספק אותנו.
- אפילו על וילנר, ח"כ מק"י, נודע כי אי"נו אוכל בשר חזיר. אמרה לי ח"כ מאחת ה"סיעות השמאליות: "אני פשוט כיקאה". בבה אידלטון טענה שאם כי אינה דתית, לא תכניס בשר חזיר לביתה, כדי שלא לפגוע בזכר אביה ואמה.
- בישיבה הראשונה של החברים, קראתי מאמר של ברל כצנלסון נגד אכילת בשר חזיר. אבל בכל זאת מתפשט המנהג, ואנו נפשונו יבשה ואין קול."

גידול החזיר פגע בנקודה רגישה ביותר אצל היהודים הדתיים - אלפים השתתפו בעצרות-אזעקה נגדו בכל ערי המדינה